

Stappenplan bezinning jeugdwerk

Jeugdwerk in de gemeente opzetten of vernieuwen

Jeugdwerk in de kerk gaat over alle activiteiten die in de gemeente plaatsvinden voor kinderen en jongeren tot een jaar of 18. Als iemand belijdenis heeft gedaan neemt hij of zij zelfstandig deel aan het kerkelijk leven en is jeugdwerk niet meer van toepassing. Jongeren van 18+ die nog geen belijdenis hebben gedaan vormen een aparte groep, die vraagt om eigen aanpak.

Dit stappenplan gebruik je als je het jeugdwerk in je gemeente wilt doorlichten en vernieuwen of als je wilt starten met jeugdwerk. Het is een algemeen stappenplan. Lees het daarom eerst door en maak het op maat voor jouw gemeente. Markeer wat je wilt doen en streep door wat niet van toepassing is. Je vindt eerst het stappenplan op hoofdlijnen, daarna wordt elke stap toegelicht.

Stappenplan op hoofdlijnen

Vorbereiden

1. Opmaken van de stand van zaken, verzamelen van gegevens

Brainstorm

2. Analyseren van de situatie
3. Bedenken wat je waarom wilt doen en wat je wilt bereiken
4. Formuleren welke stappen je moet zetten om dat doel te bereiken

Jeugdbeleidsplan formuleren

5. Concept jeugdbeleidsplan* opstellen met gebruik van de info uit de brainstormsessie(s) en het bespreken. Vergelijk het concept met de kenmerken en aspecten van geloofsonderwijs.**
6. Definitief jeugdbeleidsplan vaststellen, fiat van de kerkenraad

Uitzetten jeugdbeleidsplan

7. Communiceren en starten. Vertel alle betrokkenen over de plannen. Zorg voor agendering, inclusief evaluatiemomenten, doe voorbede, organiseer een startmoment en ga aan de slag

Bezinning op jeugdwerk gaat hierover

Waar je staat	(de stand van zaken)
Wat je wilt	(je ideaal)
Waarom je dat doet	(je motivatie)
Waartoe je het doet	(je doel)
Hoe je het gaat doen	(de aanpak)
Voor wie je het gaat doen	(namen van jongeren)
Wie dat gaan doen	(de uitvoerders)
Wanneer ze dat doen	(de planning)
Waar ze dat doen	(de locatie)
Hoe het betaald wordt	(de financiën)
Hoe erover gecommuniceerd wordt	(de communicatie)
Hoe je reacties gaat verzamelen	(het meedenken)
Hoe het gevolgd en bijgesteld wordt	(de evaluatie)

*Een jeugdbeleidsplan is voor alle jongeren van 0-18 jaar (of tot belijdenis doen) en bevat alles wat de jeugd aangaat zoals onderwijs, plek in de gemeente, jongeren en eredienst en ontspanning.

** Schema's van kenmerken en aspecten van geloofsonderwijs vind je hierna. Ze worden besproken in de film Geloofsonderwijs 2.0 (deel 1) - motivatie en organisatie (de kenmerken) en in Geloofsonderwijs 2.0 (deel 2) - methode en jeugdbeleidsplan (de aspecten). Je vindt de films op www.geloof.nu.

Toelichting stappenplan

Vorbereiden - Stap 1 doet/doen de initiatiefnemer(s)

1 Opmaken van de stand van zaken, verzamelen van gegevens

- Zorg voor een goede start door open te zijn over wat je gaat doen en wilt bereiken.
- Verzamel de namen en leeftijden van de jongeren en verdeel ze in groepen.
- Kijk welke activiteiten er voor jongeren zijn en wie ze uitvoeren.
- Haal informatie over ervaringen bij ouders, jeugdleiders, catecheten en eventueel commissies. Vraag ook kinderen en jongeren naar ervaringen. Gegevens krijg je via gesprekken, een enquête, een bijeenkomst of door mensen uit te nodigen mee te doen.
- Heb er aandacht voor dat sommige mensen al jarenlang veel tijd en energie steken in jeugdwerk. Spreek je waardering uit voor wat tot nu toe gebeurt en bespreek dat je allemaal graag wilt dat kinderen en jongeren gaan geloven. Motivatie bindt.

	Naam + leeftijd kinderen en jongeren	Bestaande activiteiten door ...	Voorbeelden activiteiten
0-4 jaar			crèche
4-12 jaar of 4-8 en 8-12 jaar			bijbelklas kindermiddag gezinsdiensten kinderkerstfeest
12-18 jaar			catechese bijbelstudie jongerenavond kamp

Is het te veel in een keer? Concentreer je dan eerst op één leeftijdsgroep.

Jeugdbeleidsplan formuleren

5 Concept jeugdbeleidsplan* opstellen

Werk de gegevens uit de brainstormsessie(s) uit. Je kunt daarbij Handreiking jeugdbeleidsplan gebruiken. Gebruik de kenmerken en aspecten van geloofsonderwijs om het concept te checken. Is het flexibel en gevarieerd, persoonlijk en gestructureerd? Komen de aspecten voldoende aan bod?

- Bespreek het concept plan met de deelnemers van de brainstormsessie en met betrokkenen, zoals jeugdleiders, kerkenraad, jongeren en ouders. Geef ruimte om te reageren.

6 Definitief jeugdbeleidsplan vaststellen, fiat van de kerkenraad

Verwerk de reacties op het concept en stel het jeugdbeleidsplan vast. Leg het voor aan de kerkenraad, zodat het gedragen wordt door de leiders.

* In [Handreiking jeugdbeleidsplan](#) vind je een concrete uitwerking van een jeugdbeleidsplan. Daarin vind je tips en voorbeelden.

Brainstormsessie(s) - Stap 2, 3 en 4 doe je in een kleine groep
Houd je aan de volgorde. Alle enthousiaste voorstellen komen pas bij stap vier.

2 Analyseren van de situatie

Bespreek de gegevens die je verzamelde.

- Wat gaat goed en wil je zo houden?
- Wat wil je verbeteren?
- Wat ontbreekt?

Vergelijk de huidige situatie met de aspecten van geloofsonderwijs. Is er aandacht voor weten, voelen en doen? Komen geloofsvaardigheden aan bod? En is er oog voor de relaties? (zie film) Vul je antwoorden hierboven aan.

3 Bedenken wat je waarom wilt doen en wat je wilt bereiken

Als je de sterke en zwakke kanten op een rijtje hebt, ga je kijken wat je wilt in het geloofsonderwijs. Waarom wil je dat en wat is je doel?

- Wat, geeft antwoord op welke activiteiten je wilt organiseren.
- Waarom, laat zien wat je motivatie is.
- Waartoe is het doel wat je wilt bereiken.

4 Formuleren welke stappen je moet zetten om dat doel te bereiken

Je weet waar je stond (de analyse, stap 2) en waar je naartoe wilt (het ideaal, stap 3). Je gaat nu bedenken wat je moet doen om daar te komen. Maak concrete plannen, die passen bij wat je wilt bereiken. Wees realistisch, er moeten ook mensen, tijd en geld zijn om het uit te voeren. Oriënteer je op materiaal om te gebruiken voor geloofsonderwijs.

Zo is er voor kinderen van 4-12 het materiaal van de NBG: Bijbel basics.

Voor jongeren van 12 jaar en ouder kun je de methode GELOOF.NU gebruiken (Tekstboek 1-6, Belijdenisboek, boeken voor mensen met beperking; voor alle delen geldt: online bij elke les extra's). Zie www.geloof.nu.

Uitzetten jeugdbeleidsplan

7 Communiceren en starten

- Verspreid het jeugdbeleidsplan. Zorg dat alle betrokkenen op de hoogte zijn: jongeren, ouders, jeugdleiders, kerkenraad, gemeente.
- Plan de activiteiten, zet ze in de kerkagenda en op de site. Regel locaties en bestel materialen.
- Markeer de start met een bijeenkomst en/of voorbede.
- Spreek af wanneer je evalueert en wie dat doet. Zorg dat betrokkenen weten bij wie ze terecht kunnen met opmerkingen.

Films voor de gemeente van GELOOF.NU

Over geloofsonderwijs maakt de stichting GELOOF.NU werkfيلمs voor de gemeente. Je vindt ze op www.geloof.nu.

Geloofsonderwijs 2.0 deel een over motivatie en organisatie

Een film over motivatie voor geloofsonderwijs en over de kenmerken van jeugdwerk.

Hoe ga je het jeugdwerk in jouw gemeente opzetten of vernieuwen?

Bij deze film hoort het Stappenplan bezinning jeugdwerk.

Geloofsonderwijs 2.0 deel twee over methode en jeugdbeleidsplan

In deze film worden de aspecten van catechese besproken en maak je kennis met GELOOF.NU. Je gaat aan de slag voor een jeugdbeleidsplan.

Bij deze film hoort de Handreiking jeugdbeleidsplan.

Werken met GELOOF.NU Aan de slag met een Tekstboek

Een film voor jeugdleiders over de voorbereiding en inrichting van een avond met gebruik van een Tekstboek en het bijbehorende materiaal van de site. Met veel concrete tips.

Bijzondere vormen van geloofsonderwijs Catechese voor

1-3 personen; over online, live, hybride en e-mailcatechese
In deze film gaat het over de startvragen en doelstelling van catechese aan een of enkele personen. Online, hybride, live en e-mailcatechese worden vergeleken. Met bijzondere aandacht voor binding aan de gemeente.

Online met een groep Geloofsonderwijs voor groepen via internet

Online geloofsonderwijs vraagt om bezinning op de rol van de leider en van de jongere. Structuur komt aan bod, evenals binding aan de gemeente. Ook wordt de inrichting van een avond besproken. Met tips voor de praktijk.

De films, bijbehorende documenten en verdere informatie vind je op www.geloof.nu.